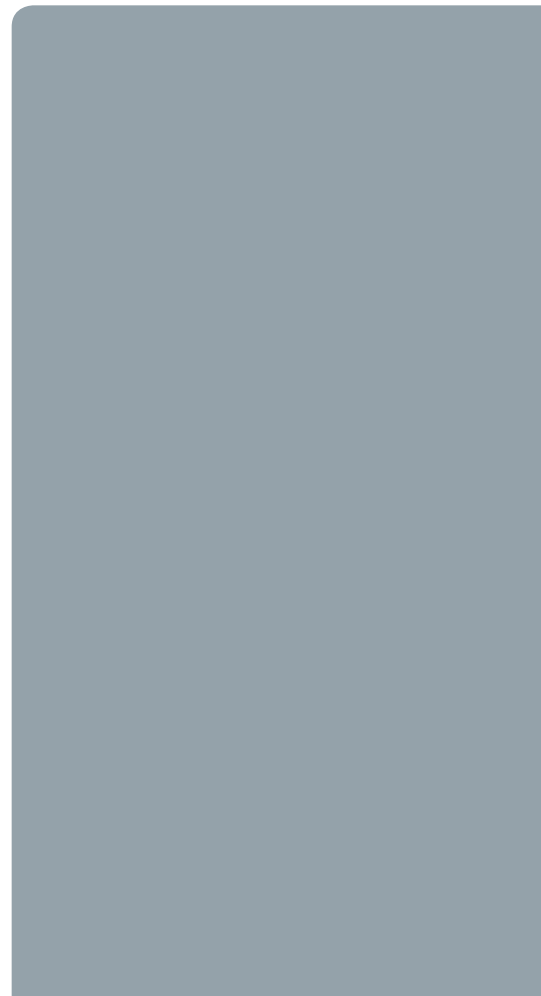

Ei:s verksamhetsplan 2017

Energimarknadsinspektionen
Box 155, 631 03 Eskilstuna
Energimarknadsinspektionen R2016: 16
Författare: Petra Lindmark
Copyright: Energimarknadsinspektionen
Rapporten är tillgänglig på www.ei.se
Omslagsbild © Copyright

Innehåll

1	Uppdrag, vision och mål.....	1
1.1	Tre verksamhetsgrenar.....	2
2	Utmaningar	4
2.1	Omvärldsfaktorer.....	4
2.2	Utveckling av Ei som myndighet.....	6
2.3	Ei:s värdegrund och värdeord.....	6
3	Övergripande prioriteringar	7
4	Tillsyn, prövning och tillstånd	8
4.1	Tillsyn	8
4.1.1	Treårs mål för perioden 2015 – 2017, tillsyn.....	8
4.2	Prövning och tillstånd	8
4.2.1	Treårs mål för perioden 2015 – 2017, prövning och tillstånd.....	9
4.3	Prioriterade områden för tillsyn, prövning och tillstånd för perioden 2015–2017	9
4.4	Mål 2017	9
5	Regelutveckling.....	11
5.1	Treårs mål för perioden 2015–2017.....	11
5.2	Prioriterade områden för regelutveckling för perioden 2015–2017	12
5.3	Mål 2017	12
6	Kundinformation	14
6.1	Treårs mål för perioden 2015–2017.....	14
6.2	Prioriterade områden för kundinformation för perioden 2015–2017	14
6.3	Mål 2017	15
7	Effektivitet	16
7.1	Treårs mål för perioden 2015–2017.....	16
7.2	Prioriterade områden för effektivitet för perioden 2015–2017.....	16
7.3	Mål 2017	17

1 Uppdrag, vision och mål

Energimarknadsinspektionens (Ei:s) uppdrag är att arbeta för väl fungerande energimarknader. Vi har tillsyn över och utvecklar spelreglerna på el-, fjärrvärme- och naturgasmarknaderna. Vi arbetar för att stärka kundernas ställning och trygga samhällets behov av fungerande energidistribution och handel.

En av våra huvudsakliga uppgifter är att säkerställa att marknadernas aktörer följer lagar och regler inom energimarknadsområdet. De lagar som främst avses är ellagen (1997:857), naturgaslagen (2005:403), fjärrvärmelagen (2008:263), lagen (2013:385) om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergiprodukter, lagen (1978:160) om vissa rörledningar samt tillhörande förordningar och föreskrifter. Vidare har vi tillsyn över ett stort antal EU-förordningar inom vårt område. Ei ansvarar även för tillståndsprövningen enligt ellagen, naturgaslagen och lagen om vissa rörledningar.

Ei har också i uppgift att följa och analysera utvecklingen på el-, naturgas- och fjärrvärmemarknaderna och lämna förslag till ändringar i regelverk eller till andra åtgärder för att främja marknadernas funktion. Vår uppgift är även att för Sveriges räkning delta i utvecklingen av marknaderna för el och naturgas inom Norden och EU, samt att samarbeta med europeiska tillsynsmyndigheter i syfte att verka för en harmonisering av regelverk så att likvärdiga förutsättningar skapas på marknaderna för el och naturgas inom Norden och EU.

Vi har också i uppgift att sprida kunskap till konsumenter i syfte att öka deras medvetenhet och aktivitet på marknaderna. Genom information om hur el-, naturgas- och fjärrvärmemarknaderna fungerar, vilket regelverk som gäller samt vilka möjligheter och rättigheter kunderna har, bidrar vi till medvetna och mer aktiva kunder.

Vidare har vi i uppdrag att främja efterfrågefleksibilitet på elmarknaden och att verka för energieffektivitet och effektiv konkurrens på elmarknaden och naturgasmarknaden.

Utifrån vår instruktion och vårt regleringsbrev har vi formulerat en vision för verksamheten:

Ei:s vision är att skapa förutsägbarhet på ständigt föränderliga marknader.

Vår största utmaning är att både säkra spelreglerna idag och långsiktigt utveckla marknadernas funktion. Företag och kunder ska veta vad som gäller och känna sig trygga, så att de kan vara aktiva parter på marknaderna.

Vi har formulerat fyra mål för verksamheten.

1. Verkningsfull tillsyn och effektiv tillståndsgivning

Ei har en verkningsfull tillsyn och en effektiv tillståndsgivning, som bidrar till väl fungerande energimarknader, där samhällets intresse av långsiktigt leveranssäkra nät, stabila priser och en hållbar utveckling balanseras.

2. Tydlig regelutveckling

Vi lämnar väl underbyggda och tydliga förslag, som långsiktigt bidrar till ett ändamålsenligt regelverk för energimarknaderna.

3. Effektiv kundinformation

Vi arbetar för att kunderna ska vara medvetna om spelreglerna på energimarknaderna. Kunderna ska förstå sina rättigheter och kunna göra aktiva val.

4. Effektivitet

Vi bedriver en effektiv och rättssäker verksamhet med rätt kompetens och kvalitet. Vi använder våra resurser väl, så att vi uppfyller vårt uppdrag med goda resultat.

1.1 Tre verksamhetsgrenar

Utifrån vårt uppdrag delar vi in verksamheten i tre verksamhetsgrenar:

- Tillsyn, prövning och tillstånd
- Regelutveckling
- Kundinformation

Med tillsyn avses den verksamhet där vi granskar hur de regelverk som Ei har tillsyn över efterlevs, medan prövning och tillståndsgivning avser sådana aktiviteter i vår verksamhet där vi tar ställning till ansökningar i frågor som ska prövas av Ei. Med regelutveckling avses den utredande verksamhet som Ei bedriver i syfte att utveckla marknaderna för el, gas och fjärrvärme. Den kan t.ex. resultera i att Ei lämnar förslag på nya regelverk till regeringen eller att Ei engagerar sig i aktiviteter inom ramen för våra internationella samarbetsorganisationer. I verksamhetsgrenen kundinformation ingår den del av Ei:s verksamhet som syftar till att informera allmänheten om energimarknaderna, exempelvis besvarar vi frågor från intressenter och allmänhet och driver prisjämförelsesajten Elpriskollen.

Våra verksamhetsgrenar har ett samband sinsemellan på så sätt att en tillsynsinsats kan resultera i slutsatsen att de aktuella reglerna behöver ändras. Likaså kan ändringar i regelverken kräva efterföljande tillsynsinsatser och behov av information till kunderna.

Fördelningen av resurserna mellan de olika verksamhetsgrenarna kan variera över tid. Inom Ei:s verksamhet för tillsyn kan problem eller brister som upptäcks på

marknaden t.ex. kräva omedelbara åtgärder och omprioriteringar i tillsynsverksamheten, vilket i sin tur kan påverka Ei:s övriga verksamhet. Prövnings- och tillståndsverksamhetens omfattning beror på antalet ärenden som kommer in till Ei. Regelutvecklingens andel av Ei:s totala verksamhet är styrd av antalet uppdrag från regeringen, det pågående arbetet på internationell nivå för att harmonisera EU:s inre marknader för el och gas, föreskriftsarbete inom områden som Ei har delegation och av egeninitierade utredningar. Verksamhetsgrenen kundinformations andel av den totala verksamheten beror dels på antalet frågor från konsumenter som besvaras av Ei dels på arbete med att driva och utveckla Elpriskollen.

2 Utmaningar

2.1 Omvärldsfaktorer

Ei:s verksamhet påverkas i stor utsträckning av utvecklingen i vår omvärld, både i Sverige och internationellt eftersom el- och gasmarknaden inte längre är en nationell angelägenhet.

Ei är den myndighet som beviljar nätkoncession och vid tvister prövar villkor för anslutning till elnätet. I Sverige har den kraftiga utbyggnaden av förnybar energi de senaste åren medfört att Ei har ett stort antal ineliggande ansökningar om nätkoncession som kräver stora resurser av Ei. Även antalet ärenden om prövningar av nätföretagens anslutningsavgifter har ökat.

Under 2016 har regeringen i samverkan med ett flertal andra partier arbetat för att nå en energiöverenskommelse. I juni presenterades en fempartiöverenskommelse som bl.a. medför att utbyggnaden av förnybar elproduktion ska öka, samtidigt som vissa energiskatter med mera ska ses över. För Ei medför det att vi kan förutse en fortsatt ökning av antalet ansökningar om nätkoncession. Ei kommer därför att under 2017 öka sitt fokus på att korta handläggningstiderna och effektivisera arbetet med de utredningar som ligger till grund för besluten. Det medför även att frågor om hur mer variabel elproduktion i elnätet ska hanteras kommer att vara centrala de kommande åren. Det kommer också vara ännu viktigare att verka för att överföringsnäten inom Sverige och mellan Sverige och omvärlden används på ett effektivt sätt.

Energikommissionen kommer att redovisa sitt slutbetänkande i december 2016. Vi antar att kommissionen kommer att föreslå att ett antal områden bör utredas vidare, t.ex. hur kunderna kan bli mer energieffektiva och hur kundernas förbrukning kan göras mer flexibel i syfte att vi ska få en mer väl fungerande marknad. De förslag som kommissionen lämnar kan komma att kräva utredningsinsatser av Ei. Under 2016 påbörjade också Forum för smarta elnät sitt arbete i enlighet med det förslag som Samordningsrådet för smarta elnät lämnade i sitt slutbetänkande i december 2014. Ei ska under 2017 bistå forumet och behöver ha en beredskap för att ta om hand nya arbetsuppgifter relaterade till detta forum.

Vid sidan av de politiska initiativen sker också förändringar både på energimarknaderna och inom de verksamhetsgrenar som Ei har tillsyn över. Under 2017 är det tid att utvärdera elnätsreglering för att hinna göra förändringar till nästa reglerperiod. Det pågår också ett stort antal rättsprocesser där el- och gasnätsföretag har överklagat Ei:s beslut om intäktsramar. Avgörandena i dessa mål får konsekvenser för Ei:s verksamhet, både på kort och på lång sikt. Avgörandena har dessutom stor ekonomisk betydelse för både företagen och kunderna.

Sedan flera år tillbaka finns ett gemensamt EU-regelverk som syftar till att skapa en gemensam inre marknad för el och gas. Enligt detta regelverk har energitillsynsmyndigheterna inom EU en allt mer framträdande roll då vi i egenskap av oberoende aktör ska pröva ett stort antal villkor för el- och gasmarknadens aktörer och också gemensamt övervaka att marknaderna är väl

fungerande. De första ärendena enligt de s.k. nätföreskrifter prövades under 2016. Under de kommande tre åren kommer Ei tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter att få ta ställning till ett mycket stort antal förslag som berör främst utformningen av dagen-föremarknaden, intradagsmarknaden och balansmarknaden för el. Utmaningen för Ei är bl.a. att analysera väldigt komplexa förslag från transmissionsföretagen och de nominerande elmarknadsoperatörerna om hur nämnda marknader ska fungera och därefter i samarbete med övriga tillsynsmyndigheter och ACER¹ nå samsyn om marknadernas önskade utveckling.

Under 2016 började också de olika tillsynsmyndigheternas övervakning av grossistmarknaderna enligt REMIT² och Transparensförordningen³ att ta form. ACER och flera tillsynsmyndigheter i Europa, bland annat Ei, kommer att löpande granska transaktionsdata från handeln på grossistmarknaderna i syfte att upptäcka marknadsmanipulation och insiderbrott. Ärendena handläggs nationellt men genom ingångna avtal med flera tillsynsmyndigheter och ACER kommer Ei att få stöd men även bistå andra i deras övervakning.

Vidare ska Ei också enligt sin instruktion löpande för Sveriges räkning bidra till utvecklingen av regelverk inom Norden och EU för att skapa likvärdiga förutsättningar på el- och naturgasmarknaderna och undanröja hinder för en gränsöverskridande handel med el och naturgas. Det innebär att Ei i samarbete med övriga europeiska energitillsynsmyndigheter och med ACER kontinuerligt ska analysera och lämna förslag på hur marknaderna bör utvecklas. Ei deltar i flera samarbetsorganisationer i syfte att genomföra dessa uppgifter. Särskilt betydelsefullt är det samarbete som Ei har med övriga nordiska tillsynsmyndigheter.

De närmaste åren kommer också de nuvarande EU-regelverken för elmarknaden att reformeras. Den 30 november 2016 presenterade Europeiska kommissionen (EU-kommissionen) ett nytt lagpaket som har fått namnet "Ren energi för alla i Europa". Förslaget innehåller reviderad lagstiftning för elmarknaden. Syftet med förslagen är att säkerställa att de klimatambitioner som EU har kan förverkligas. Lagpaketet "Ren energi för alla i Europa" är en del i att inom EU förverkliga den s.k. Energiunionen (KOM (2015) 80). EU-kommissionen betonar att den pågående övergången mot ett mer decentraliserat system med mer förnybar elproduktion, flexibel förbrukning och fler energitjänsteföretag kräver utveckling av regelverket på gemenskapsnivå. Samtidigt framhålls att slutkundsmarknaderna inte fungerar tillfredsställande och att det krävs en stärkt roll för konsumenterna. Paketet innehåller också förslag om att ACER och de nationella energitillsynsmyndigheterna ska få en utökad roll. För Ei:s del innebär det att vi under de närmaste åren kommer att behöva ägna tid och kraft åt att analysera och för Sveriges räkning bistå i de kommande förhandlingarna. Vidare innebär det att Ei behöver fortsätta att vara aktiva i våra samarbetsorganisationer för att få gehör

---

¹ ACER (The European Agency for the Cooperation of Energy Regulators) är byrån för samarbete mellan EU:s tillsynsmyndigheter inom energiområdet.

² REMIT (Regulation on wholesale Energy Market Integrity and Transparency).

³ KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 543/2013 av den 14 juni 2013 om inlämnande och offentliggörande av uppgifter på elmarknaderna och om ändring av bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009

för svenska ståndpunkter och särskilda omständigheter av betydelse för den svenska marknaden.

2.2 Utveckling av Ei som myndighet

Ei:s uppgifter har ökat väsentligt i omfattning och komplexitet sedan myndigheten bildades 2008. De senaste åren har allt fler arbetsuppgifter tillkommit, framför allt relaterat till utvecklingen på energimarknaderna och inom det europeiska samarbetet. Vi har även växt som organisation och antalet medarbetare uppgår vid ingången av 2017 till cirka 105 personer, mot 64 vid starten. I takt med detta har kravet på god intern styrning och kontroll ökat. Liksom kraven på att ha dokumenterade arbetssätt som garanterar en hög kvalitet och en rättssäker myndighetsutövning.

Energimarknaderna utvecklas snabbt och det ligger många svåra framtidsfrågor inom Ei:s område. För att klara den utmaningen har Ei arbetat med att utveckla rutiner, processer och arbetssätt under de senaste åren. Det interna engagemanget är högt och förbättringsviljan stor vilket ger goda förutsättningar. Det faktum att energiområdet utvecklas hela tiden gör att vi har stora möjligheter att påverka spelreglernas utformning. Samtidigt identifierar vi möjliga hot i det faktum att förändringstakten är så pass snabb. Det innebär att vi får fler arbetsuppgifter med högre komplexitet och större krav på bred och djup kompetens. Detta ställer höga krav på vår proaktivitet, kompetens och våra arbetssätt, samtidigt som den ökade arbetsbördan begränsar utrymmet för egeninitierad tillsyn och regelutveckling.

2.3 Ei:s värdegrund och värdeord

Det värdegrundsarbete som pågår har en direkt koppling till god förvaltningskultur och en effektiv och rättssäker statsförvaltning. Genom ett värdegrundsbaserat ledarskap ger vi också förutsättningar för våra medarbetare att växa och ta ansvar. Ett aktivt arbete med värdegrunden är nyckeln till det värdegrundsbaserade ledarskap och medskapande medarbetarskap som vi strävar efter.

Ändamålet med Ei:s värdeord är att de leder till en samsyn för vad vi står för och hur vi agerar i olika situationer.

Integritet. Vårt uppdrag är givet av regeringen och ska tillämpas opartiskt. Vi visar integritet genom självständighet i vår myndighetsutövning. Internt är vi tydliga med vad vi står för och har en kontinuerlig dialog om hur vi har ett aktivt och ansvarigt förhållningssätt i vårt arbete.

Öppenhet. Vi är tydliga och transparenta med vad vi gör och varför. Internt har vi ett öppet arbetsklimate där allas bidrag är viktiga. Vi har dialog med externa intressenter där vi lyssnar och läser av speciella eller nya omständigheter på marknaden.

Kvalitet. Alla egenskaper i vår verksamhet som ger oss en förmåga att uppfylla vårt uppdrag på ett fullödigt sätt och nå uppsatta mål. Vi arbetar med ständiga förbättringar och vår strävan tar sin utgångspunkt i en balans mellan kvalitet, effektivitet och rättssäkerhet.

3 Övergripande prioriteringar

Vår verksamhet är till största delen anslagsfinansierad, vilket innebär att vi utifrån dessa ramar behöver göra prioriteringar av hur resurserna fördelas mellan de olika verksamhetsgrenarna. Vi har därutöver en avgiftsfinansierad verksamhet, marknadsövervakning (REMIT).

Tidigare år har även naturgasverksamheten varit avgiftsfinansierad, men från och med 2016 ingår naturgasverksamheten i den anslagsfinansierade delen. De anslagsmedel Ei har tilldelats för naturgasverksamheten är av en mindre omfattning än den naturgasverksamhet Ei har bedrivit tidigare år, vilket i sin tur innebär en nedprioritering av naturgasverksamheten.

En övergripande prioritering är att merparten av Ei:s resurser ska användas för arbete med tillsyn och prövning, en betydande del av resurserna ska användas till regelutveckling och en mindre del av resurserna ska användas till kundinformation.

Det som är vägledande för Ei:s övergripande prioriteringar är utan inbördes rangordning:

- förekomsten av uppenbara brister i regelverken eller i hur regelverken efterlevs
- åtgärder som är av stor betydelse för en rationell överföring av el och gas
- åtgärder som kan skapa vägledning för marknadernas aktörer eller som kan tjäna som bedömningar för fortsatta åtgärder
- åtgärder som berör ett stort antal konsumenter och andra kunder
- effekten som de genomförda åtgärderna förväntas ge.

Ei har många uppgifter som är obligatoriska. Dessa måste alltid prioriteras före andra egeninitierade arbetsuppgifter. De obligatoriska uppgifterna framgår direkt av lagstiftning, regleringsbrev eller av särskilda uppdrag från regeringen. Gemensamt för de obligatoriska arbetsuppgifterna är också att de innehåller tidsfrister för när de ska vara genomförda. Exempel på obligatoriska arbetsuppgifter inom verksamhetsområdet tillsyn och prövning är intäktsramar för el- och gasnätsföretag, tillstånd för kraftledningar, prövning av anslutningsvillkor och beslut enligt bindande EU regelverk. De uppräknade arbetsuppgifterna kan under vissa år vara mycket omfattande och tränga undan andelen egeninitierad tillsyn. Under respektive verksamhetsgren beskriver vi hur de obligatoriska arbetsuppgifterna påverkar Ei:s 1-års mål.

4 Tillsyn, prövning och tillstånd

4.1 Tillsyn

Ei:s tillsynsområde är brett och omfattande. Tillsynen kan delas in i planlagd och indikationsstyrd tillsyn. En grundläggande princip för prioritering av de planlagda insatserna är att de planeras periodiskt så att tillsyn över tid sker över stora delar av regelverket. I prioriteringarna ingår även att ha kapacitet för att göra insatser när det kommer indikationer på att reglerna inte följs. För att uppnå resurseffektivitet strävar Ei efter att samla ihop indikationer till större samlade insatser på ett regelområde. Resultatet av förstudier, indikationer och tidigare tillsynsinsatser kommer också att styra omfattningen på framtida tillsynsinsatser. Slutligen kommer också tillsyn av nya regler att prioriteras för att säkerställa att de efterlevs.

På vissa områden är Ei skyldig att fatta beslut inom vissa tidsramar. Beslut inom dessa områden är därför alltid prioriterade. Detta gäller Ei:s beslut avseende intäktsramar för el- och gasnätsföretag, tillsyn efter anmälan enligt el- och naturgaslagen, viss skyldighet till att pröva ansökningar som följer av EU-regelverk samt yttranden och andra beslut relaterade till domstolsprövning.

4.1.1 Treårsmål för perioden 2015 – 2017, tillsyn

- Insatserna i vår löpande tillsyn planeras periodiskt, så att vi över tid når fler regelområden.
- Vi tar ställning till indikationer och genomför tillsyn vid väsentliga brister inom relevanta områden. Indikationerna används också för att planera större tillsynsinsatser.
- Vi genomför årligen 1–2 mer omfattande och djupgående tillsynsinsatser inom områden som är väsentliga för marknadens funktion.

4.2 Prövning och tillstånd

Inom detta område är Ei skyldig att inom viss tid fatta vissa beslut enligt el- och naturgaslagen.

Prövningen består bland annat av att Ei handlägger anslutningsärenden, där sökande får sin anslutningsavgift till elnätet prövad av Ei. Antalet anslutningsärenden har ökat det senaste året och det beror främst på utbyggnad av 4G-nät för telekommaster.

Ei ger tillstånd att bedriva nätverksamhet (koncession). Antalet ansökningar om nätkoncession för linje har ökat på senare år bland annat med anledning av en omfattande ut- och ombyggnad av det svenska elnätet samt anslutning av mer förnybar elproduktion från exempelvis vindkraft. Ei har dessutom en stor mängd äldre ansökningar som avser befintliga ledningar för vilka tillståndet ska förnyas, så kallade förlängningsärenden. Dessa ärenden ska vara avgjorda vid utgången av 2019. Vår övergripande målsättning för 2017 är därför att korta

handläggningstiderna för tillståndsansökningar för såväl nya som befintliga ledningar.

4.2.1 Treårs mål för perioden 2015 – 2017, prövning och tillstånd

- Vår prövning håller hög kvalitet och är effektiv.
- Våra handläggningstider understiger de lagstadgade tidsfristerna och inga ärenden är äldre än tre år.
- Sökanden och andra intressenter har god tillgång till information om tillståndsprövningen.

4.3 Prioriterade områden för tillsyn, prövning och tillstånd för perioden 2015–2017

- Prövning av anslutningar
- Ge tillstånd till koncessioner
- Beslut om intäktsramar samt tillsyn av nätföretagens uppgifter till grund för dessa
- Övervakning av insiderhandel och marknadsmanipulation (REMIT)
- Prövning av ärenden enligt EU-regelverk (nätföreskrifter)
- Tillsyn över konsumenternas tillgång till information och möjlighet att vara aktiva på elmarknaden
- Tillsyn relaterad till avbrott och stormar
- Tillsyn av uppgifter till Elpriskollen
- Tillsyn över åtskillnadsreglerna på el- och gasmarknaderna.

4.4 Mål 2017

Tillsyn

1 a) Vi har genomfört en tillsynsinsats avseende hur åtskillnadsreglerna följs.

Vi kommer att fokusera på hur elnäts- och gasnätsföretagen har tillämpat åtskillnad mellan nätverksamhet och annan verksamhet när det gäller fördelning av företags- eller koncerngemensamma kostnader för exempelvis ledningsfunktioner, lokaler, IT-system och personal. En utgångspunkt för tillsynsinsatsen kommer vara tidigare tillsynsinsatser på angränsande områden.

1 b) Vi har en effektiv marknadsövervakning för att förhindra marknadsmissbruk på el- och gasmarknaderna.

Vi kommer att fokusera på att efter tips och löpande screening av transaktionsdata upptäcka och utreda ärenden om marknadsmanipulation och insiderhandel. Brott mot gällande regelverk är kriminaliserade. Vid brottsmisstanke lämnas ärenden till Ekobrottsmyndigheten som kan väcka åtal för brott.

1 c) Vi har följt upp elnätsföretagens åtgärder efter 2016 års tillsynsprojekt avseende leverans kvaliteten i elnäten.

Ei har under 2016 utfört en större tillsynsinsats avseende leverans kvaliteten i elnäten. Vi kunde utifrån den avbrottsstatistik som elnätsföretagen lämnat till Ei konstatera att ett fyrtiotal företag hade brister i leveranssäkerheten. Många företag har inkommit med åtgärdsplaner där företagen beskriver vilka åtgärder som planeras för att säkerställa att elöverföringen är av god kvalitet. Vi kommer att under 2017 slutföra och följa upp tillsynen.

Prövning och tillstånd

1 d) Vi har genomfört insatser för att utveckla vår schablonmetod för prövning av anslutningsärenden, metod för kostnadsnyttoanalyser för tillståndsprövning vid spänningshöjning och vår marknadsövervakning.

Vi kommer att fokusera på metodutveckling inom aktuella områden i syfte att identifiera eventuella behov av revidering av schablonmetoden för prövningen av anslutningsärenden. Vi vill även ur ett samhällsekonomiskt perspektiv åstadkomma en mer välgrundad tillståndsgivning avseende spänningshöjning och uppnå en enhetlig marknadsövervakning med stöd av EU-regelverk i syfte att upptäcka marknadsmanipulation på grossistmarknaderna för el och gas.

1 e) Vi har återupptagit handläggningen av samtliga gamla förlängningsärenden inkomna före den 1 juni 2013 och fattat beslut i ytterligare 50 av dem. Vi har också fattat beslut i minst 15 nya förlängningsärenden.

1 f) Vi har fattat beslut i totalt 50 ärenden (ej förlängningsärenden) och fattat beslut i samtliga nyansökningsärenden som kommit in före den 31 dec 2014 samt påbörjat den formella prövningen inom fem veckor från det att ansökan kommit in.

1 g) När det gäller utformningen av sådana beslut som kräver koordinering med andra energitillsynsmyndigheter inom EU, tar vi en aktiv roll och verkar för att ärendena får en likalydande likväl som ändamålsenlig utformning.

Vi ska exempelvis på ansökan av transmissionsnätoperatörer och nominerade elmarknadsoperatörer pröva villkor och metoder för utformningen av bl.a. dagen-föremarknaden, intradagsmarknaden och balansmarknaden. Regelverket är ett ramverk och detaljerna fastställs genom beslutet i respektive ärende. Flertal av besluten ska fattas koordinerat med andra tillsynsmyndigheter. I dessa fall ska vi verka för att besluten ska få ett likalydande innehåll och att besluten i den del det ges utrymme för tillsynsmyndigheterna att göra val, verka för att besluten får en utformning som bidrar till att utveckla den svenska och nordiska marknadens funktion.

5 Regelutveckling

Ei:s regelutveckling vilar på två ben, regeringsuppdrag (regleringsbrev, särskilda beslut och uppdrag i myndighetsinstruktionen), respektive egeninitierade utredningar och aktiviteter inom Ei:s ansvarsområde. Uppdragen från regeringen syftar vanligen till att undersöka eller kartlägga sakförhållanden och lämna förslag till ändringar i regelverk eller marknadernas funktionssätt. Vissa uppdrag är mer processinriktade, som att för svensk räkning driva på harmonisering av regelverken för el- och gasmarknaden på EU-nivå.

Ei tar även initiativ till egna utredningar. Den egeninitierade regelutvecklingen kan genomföras i olika former, såsom utredningar som exempelvis resulterar i rapporter, lagförslag eller ändrade föreskrifter och allmänna råd eller deltagande i internationellt samarbete med övriga tillsynsmyndigheter.

Uppdrag från regeringen prioriteras framför egeninitierade utredningar eller aktiviteter. Det finns dock ett ökat behov av att prioritera egeninitierade utredningar. Ei har under de senaste åren lämnat ett antal lagförslag till regeringen. För att få ett effektivt regelverk finns nu ett behov av att ta fram föreskrifter. Ei kommer därför, förutom uppdrag från regeringen, även prioritera föreskriftsarbete inom några utvalda områden.

Vårt arbete inom regelutveckling kommer även att bedrivas på nordisk och europeisk nivå om vi bedömer det som effektivt för att uppnå vårt mål.

5.1 Treårsmål för perioden 2015–2017

- Vi fokuserar på att förbättra för kunderna på elmarknaden och stärka den svenska och nordiska slutkundsmarknaden för el.

Det innebär att vi utreder och föreslår sådana åtgärder som förbättrar för kunderna på elmarknaden på kort eller lång sikt. Aktiviteter kan vara kundnära, som att arbeta för att kunderna får korrekt information eller genom att stödja kunderna att vara flexibla. Men det kan också handla om att se till att dagen-föremarknaden har en väl fungerande prisbildning, vilket gör att det uppstår korrekta prissignaler så att produktionsresurser eller överföringsförbindelser nyttjas på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt.

Det innebär också att gas- och fjärrvärmemarknaderna får stå tillbaka till förmån för utredningar som avser elmarknaden. Eftersom Ei är en svensk myndighet är vår utgångspunkt hur elmarknaden fungerar för svenska kunder. Våra aktiviteter för att nå målet kan dock genomföras på nordisk eller europeisk nivå.

- Vi har en systematisk omvärldsbevakning och uppföljning som gör att vi identifierar vilka regelverk som behöver utvecklas för väl fungerande energimarknader.

Det innebär att vi noga följer utvecklingen på energimarknaden i Sverige likväl som internationellt.

- Vi utformar våra förslag i olika format utifrån identifierade sammanhang och målgrupper.

Det innebär att vi noga överväger i vilka sammanhang som Ei deltar, till vem vi riktar våra förslag och hur vi presenterar våra förslag. I de delar som spelreglerna för de svenska el- och gasmarknaderna utformas på EU-nivå behöver vi utveckla våra metoder och arbetssätt för att på bästa sätt för Sveriges räkning kunna arbeta för harmoniserade villkor på el- och gasmarknaderna.

5.2 Prioriterade områden för regelutveckling för perioden 2015–2017

- Vi kommer att fokusera på att förbättra de kundnära processerna på elmarknaden.
- Vi kommer att utreda och lämna konkreta förslag till hur kundernas flexibilitet kan användas effektivare i framtidens energisystem.
- Vi kommer även prioritera att arbeta med andra frågor, om vi bedömer dem vara av väsentlig betydelse för energimarknadernas funktion.

5.3 Mål 2017

2a) Vi har genomfört insatser som bidrar till att utveckla och förbättra EU:s regelverk i syfte att uppnå en väl fungerande elmarknad.

Vi kommer att bidra med utredningsunderlag till Miljö- och energidepartementet samt i våra samarbetsorganisationer avseende elmarknadens funktionssätt och lämna förslag på hur regelverken bör utformas. Utgångspunkten för våra insatser kommer att vara de förslag som följer av EU-kommissionens lagpaket "Ren energi för alla i Europa" men vi avser också att på eget initiativ utreda hur elmarknadens delmarknader kan utvecklas.

2b) Vi har genomfört de utredningsuppdrag som vi fått av regeringen.

2c) Vi har utvärderat och lämnat förslag till ändringar i metoden för beräkning av intäktsramar för tillämpning tillsynsperioden 2020-2023.

Vi kommer att utvärdera den nuvarande reglermodellens styrsignaler och incitament och föreslå eller genomföra åtgärder. Vi kommer att fokusera på att förbättra de ekonomiska incitamenten så att de svenska elnäten utvecklas i takt med energisystemens ändrade förutsättningar till så låga kostnader som möjligt. Vidare kommer vi föreslå ändringar som gör regelverket för elnätsföretagens intäktsramar mer tydligt och transparent för elnätsföretagen, kunderna, tillsynsmyndigheten och domstolarna.

2d) Förslag till författningsändringar avseende funktionskrav på elmätare.

Regeringen fattade i november 2016 beslut om lagrådsremissen Funktionskrav på elmätare. Regeringen aviserar i lagrådsremissen att man avser att ge Ei i uppdrag att ta fram det underlag som krävs för att införa funktionskrav på elmätare. Förslagen ska bygga på de funktionskrav som Ei föreslog 2015. Ei avser även utreda om det finns skäl att justera eller ta bort något eller några av de föreslagna funktionskraven, bl.a. utifrån de synpunkter som framkommit vid Regeringskansliets remittering av Ei:s rapport.

2e) Vi har tagit fram föreskrifter om vilken information en elhandlares faktura ska innehålla.

Regeringen har lämnat en lagrådsremiss med förslag på nya regler gällande anvisningsavtal. Förslaget innebär att Ei kommer att få bemyndigande att ta fram föreskrifter. Syftet är att elkunderna ska få tydligare information.

2f) Vi har under året varit aktiva i debatten om hur regelverken för el- och gasmarknaden bör utformas för väl fungerande marknader i framtiden.

Vi kommer att ta fram en kommunikationsplan för hur Ei under året ska kommunicera hur regelverken på el- och gasmarknaden bör förändras för att marknaderna i framtiden ska bli mer väl fungerande. Vi utgår från den kommunikationsstrategi som finns för Ei mellan 2016-2018.

6 Kundinformation

Enskilda konsumenter har ofta ett kunskapsunderläge gentemot aktörer på energimarknaderna och är därför en prioriterad målgrupp för Ei. Vi fokuserar arbetet till två huvudsakliga kanaler: Elpriskollen och Konsumentkontakt. Elpriskollen är vår webbplats där elkonsumenter kan jämföra priser och elavtal. Konsumentkontakt är en särskild funktion som arbetar med att svara på frågor från kunder. Utifrån de frågor och klagomål vi får utvecklar vi vår kommunikation om regelverk och förutsättningar för kunder på energimarknaderna.

6.1 Treårsmål för perioden 2015–2017

- Vår kommunikation ger en tillförlitlig, mottagaranpassad och samlad bild av frågor som är särskilt viktiga för konsumenter på energimarknaderna.
- Vår kommunikation når fler kunder och vi prioriterar riktad information till svaga kundgrupper.
- Vi arbetar serviceinriktat med ett positivt mottagande av konsumenterna där lärdomar från konsumentkontaktens används som underlag för Ei:s tillsyn och regelutveckling.

6.2 Prioriterade områden för kundinformation för perioden 2015–2017

- Ei:s arbete med kundinformation utgår främst från Konsumentkontakt och Elpriskollen. Förutom det löpande arbetet med att hantera frågor och klagomål från konsumenter och att hålla en hög kvalitet på Elpriskollen lägger vi under den här treårsperioden resurser på att utveckla innehållet på Elpriskollen.
- En ny förbättrad version av Elpriskollen lanseras i början av 2016.
- Vi har även förbättrat användarvänligheten för besökare med annat modersmål än svenska.
- Vi kommer under 2017 att utreda möjligheten att vidareutveckla Elpriskollen bland annat genom att ta fram en prisjämförelse för timavtal, visa inköpspriser för egenproduktion och införa en möjlighet att genomföra byte av elhandelsavtal.
- Under 2016 genomför vi en målgruppsanalys för vår konsumentkommunikation. Målgruppsanalysen bygger på statistik över frågor och klagomål till Ei under åren 2013-2016.
- Under 2017 anpassar vi vår kommunikation utifrån målgruppsanalysen. Syftet med vår kommunikation under 2017 är att den ska bidra till ökad trafik till Elpriskollen och stärka konsumenterna när de ska välja elavtal.

6.3 Mål 2017

3a) Vi har ökat antalet besökare på Elpriskollen till minst 100 000 under 2017.

Elpriskollen är en viktig kanal för att nå elkonsumenterna. Förutom att konsumenterna kan använda Elpriskollen för en oberoende prisjämförelse för elavtal finns även annan information om hur elmarknaden fungerar och vad som är viktigt att tänka på som konsument. I Ei:s uppdrag ligger att konsumenterna ska få information för att kunna göra aktiva och medvetna val på elmarknaden. Vi vill därför arbeta för att öka antalet besök på Elpriskollen.

3b) Vi har anpassat vår konsumentinformation utifrån genomförd målgruppsanalys.

Målgruppsanalysen som vi genomförde 2016 utgår från olika situationer konsumenterna kan hamna i. Situationerna har viktas utifrån kriterier om hur vanliga de är, vilken privatekonomiska betydelse de har och vilken betydelse de har för en väl fungerande marknad. Vi kommer under 2017 att prioritera externa kommunikationsaktiviteter för de högst värderade situationerna.

7 Effektivitet

Som statlig myndighet arbetar Ei i medborgarnas tjänst. Verksamheten ska utgå från statsförvaltningens grundläggande värden demokrati, rättssäkerhet och effektivitet.

Enligt myndighetsförordningen ska varje myndighets ledning se till att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt, redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt utvecklas fortlöpande. Myndigheten ska också hushålla väl med statens medel.

Effektivitet betyder måluppfyllelse i förhållande till resursanvändning. Det handlar om att utveckla sättet vi arbetar på (produktivitet) och att göra rätt saker. De områden som är viktigast för Ei att utveckla är styrningen av verksamheten, processer och metoder inom kärnverksamheten, kompetensförsörjning och IT. Vi prioriterar även de insatser som skapar bäst förutsättningar för att uppnå målen inom kärnverksamheten.

7.1 Treårsmål för perioden 2015–2017

- Vi arbetar och samverkar tvärfunktionellt utifrån myndighetsgemensamma prioriteringar och planer. Vi har utvecklat gemensamma arbetssätt och styrning av myndighetsövergripande projekt.
- Vi har en helhetssyn, strategi och systematik kring kompetensförsörjning genom karriärvägar, strategisk rekrytering och ökad intern kompetensöverföring.
- Vi har etablerade och väl fungerande kärn- och stödprocesser.
- Vårt IT-stöd lyfter verksamheten genom att IT-strategins prioriteringar har fått genomslag i systemutveckling.

7.2 Prioriterade områden för effektivitet för perioden 2015–2017

När det gäller styrningen av verksamheten kommer vi inom samtliga verksamhetsgrenar att arbeta mer gränsöverskridande med planering, genomförande och utveckling.

- **Utvecklingen av våra viktigaste kärnprocesser**
Vi kommer att prioritera utvecklingen av våra viktigaste kärnprocesser. När vi utvecklar dessa processer gör vi det på ett medskapande sätt. Det innebär att medarbetarna har ansvaret för att processerna drivs framåt och utvecklas. För varje process finns det en medarbetare som är processansvarig, en chef som är processägare och en grupp av medarbetare som ingår i processgruppen. Det viktigaste med våra kärnprocesser är att vi tillsammans effektiviserar Ei:s interna arbete och skapar gemensamma arbetssätt.

- **Utvecklingen av våra stödprocesser**
Även inom stödverksamheten har ett utvecklingsarbete inletts. Många av Ei:s stödprocesser kommer att arbetas igenom i syfte att få en mer effektiv och väl fungerande administration.
- **Kompetensförsörjning och kompetensutveckling**
Ett viktigt område är kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Ei är beroende av kompetenta medarbetare, därför är det extra viktigt för Ei att vara en attraktiv arbetsplats som syns. Vi lägger särskilt fokus på strategiska rekryteringar och karriärvägar. Vi kommer också att prioritera kompetensutveckling bland annat genom ett antal centrala utbildningar som samtliga medarbetare erbjuds att gå, vårt introduktionsprogram för nyanställda och kompetensutveckling för administratörer.
- **Effektivt IT-stöd**
Ei hanterar stora mängder information och trycket från omvärlden ställer höga krav på oss. Detta gör att vi behöver ett omfattande IT-stöd för att nå våra mål. De fyra prioriterade områdena inom IT är en flexibel och väl anpassad IT-arkitektur, en tydlig styrning av IT-verksamheten, ett effektivt utnyttjande av kompetenser och resurser samt noggrant utformade leverantörsavtal. Ei:s ambition är att använda standardsystem och genom outsourcing söka lösningar som är både mer tillförlitliga och kostnadseffektiva jämfört med egen drift.

7.3 Mål 2017

4a) Planering, styrning och uppföljning avseende verksamhet och ekonomi ska koordineras så att det ständigt finns en aktuell lägesbild.

4b) Vi har tagit fram en kompetensförsörjningsstrategi för att attrahera och behålla rätt kompetens.

Kompetensförsörjningsstrategin kommer att bestå av en plan för karriärutveckling och en utarbetad rekryteringsprocess.

4c) Första etapperna i vår IT-arkitektur är genomförda och vi har en stabil plattform för att fortsätta bygga vår målarkitektur.

4d) Ett nytt diariesystem är infört tillsammans med ett system för dokumenthantering.

4e) Vi har tagit fram en plan och påbörjat ett projekt om Ei:s framtida lokalbehov.

Ei har under hösten 2016 fattat ett avsiktsbeslut som omfattar endast lokalerna belägna i Eskilstuna, med inriktningen av att införa aktivitetsbaserat kontor senast vid utgången av 2018. Anledningen till avsiktsbeslutet är att hyreskontraktet för Ei:s lokaler i Eskilstuna löper ut i december 2018. I projektet ska kommande lokalbehov analyseras. Projektet ska bland annat utreda hur lokalerna ska utformas mot aktivitetsbaserat arbetssätt och om Ei kan vara kvar i befintliga lokaler, som anpassas efter Ei:s önskemål, eller om Ei behöver flytta till andra lokaler inom Eskilstuna.

